

L'oïrena del moren

Allitat, quasi impossibilitat de fer ni un moviment, la cara esblanqueïda, els ulls enclotats de tant sofrir, jo l'he vist al bon amic amb un somriure als llavis. I, l'he admirat. Com no havia d'ad-

mirar-lo! El sabia valent d'esperit, pacient, resignat... però tant, no el creia.

Feia temps que no ens havíem vist. Una lletra que m'assabenta que està greument malalt, un tren que marxa a corre-cuita; un poble petitó i apinyonat; una porta que s'obre lentament i allà al fons, sota una rústega creu, una festa que m'esguarda. Una llàgrima li rodola cara avall.

Serà de tant patir, penso jo. Mes, el somriure em diu que és d'alegria.

Tot just arribat ja em parla de la Federació. I, com me'n parla! Quin entusiasme en les seves paraules, quin abrandament de fe, d'amor, de caritat! Aquest cos, que en plena joventesa, jeu sota tan cruenta malaltia, quina ànima més gran que enclou. Té moments en què no pot parlar. El dolor és més viu, apreta les dents, contrau la cara, sembla que vagi a finir. Després es refà i amb el somriure beatífic de sempre, segueix parlant. Em conta la seva vida. Planerament, senzilla, breu, com li permetin les seves escasses forces. Com crearen el Grup, les dificultats, els propòsits, les angoixes... És una vida admirable. Un seu amic, poc abans me l'ha confada. I ell, no me l'explica pas igual. Els passaiges on la seva actuació es perfilava més puixant, més sublim, els silencis per exaltar la dels seus companys.

Treballador infadigable, un bon dia va caure quan l'èxit anava a arribar. Caigué, però sense un gest de contrarietat, amb completa resignació. I ell a qui no hi havia malaltia que no visités, sofrència que no guarís, dissort que no planyés, ara rep en visites interminables, l'estol de tots aquells als que tant de bé havia fet.

Seguim conversant. Només vol parlar de la Federació. Li explico la grandiosa volada que està prenent, en nombre i activitats. Que ben aviat ja no hi haurà poble a Catalunya on no hi hagi un Grup. Que els apòstols són a milers. Que... M'aturo. L'amic impossibilitat, en un esforç suprem s'asseu al llit. La seva mà cadavèrica estreny la meua, la cara li resplendeix. És el lluitador d'abans i de sempre que es redreça. Un moment, tinc la il·lusió d'un miracle, però no és aquesta la voluntat de Déu. I l'heroi torna a ure. Cau poc a poc. La mà deixa d'estrenyer. El rostre pal·lideix. L'apòstol plora. I plora, no de dolor, tampoc de veure's retut. Plora, sí, de no poder anar a predicar la bona nova, de no poder, com altres, anar a lluitar per Crist.

Miro de calmar-lo, prompte s'asserena. Li dic que les seves sofrències ofertes a Déu, han d'ésser d'una força meravellosa pel triomf dels nostres ideals. I em respon que des del primer dia n'hi ha fet ofrena, però tot i ésser de tanta vàlua, ell creu que és poc.

S'ha fet tard i haig d'anar-me'n. L'abraço cordialment, bo i prometent li dintre pocs dies tornar a veure'l. Dintre poc..

Dos dies després una lletra trista m'assabentava de la mort del bon amic. El secretari del seu Grup, del que ell n'era president, m'escrivia:

«Ha mort com un Sant. Quan en els seus darrers moments en què el patir era més més gran, li preguntàrem si sofria molt, respongué: «Ara força, però el cor em diu que ja s'acaba». I girant el cap vers la creu, que en la foscor del capvespre, amorosa, els braços ben estesos, veïllava el seu traspàs, les seves darreres paraules foren: «Senyor, accepteu de bon grat aquests sofriments darrers, perquè sigui ben fructífera l'obra de la Federació.»

(De Flama)

f.

